

Anh gia nhập CPTPP – Thêm một con đường ưu tiên đến thị trường Anh

Ngày 16/7/2023, Văn kiện gia nhập Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ Xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) của Vương quốc Anh và Bắc Ailen (sau đây gọi chung là Anh) đã chính thức được ký kết tại cuộc họp cấp Bộ trưởng giữa các nước CPTPP và Anh.

ĐỂ CPTPP SỚM CÓ HIỆU LỰC VỚI ANH

Ngay sau khi ký kết, các nước thành viên CPTPP và Anh đã thúc đẩy quá trình phê chuẩn nội bộ để phê chuẩn Văn kiện này nhằm sớm hoàn tất các thủ tục để Hiệp định chính thức có hiệu lực với Anh.

Ngày 16/5/2024, phía Anh đã hoàn tất các thủ tục phê chuẩn việc gia nhập CPTPP.

Ngày 25/6/2024, Quốc hội Việt Nam cũng đã phê chuẩn Văn kiện gia nhập CPTPP của Anh và Việt Nam trở thành một trong những nước đầu tiên phê chuẩn văn kiện này. Trong nhiều năm qua, Anh vốn được biết là một trong những đối tác thương mại và đầu tư quan trọng hàng đầu của Việt Nam, việc đẩy nhanh quá trình phê chuẩn gia nhập Hiệp định của Anh cho thấy nỗ lực, thái độ tích cực của Việt Nam trong việc thúc đẩy hơn nữa mối quan hệ hợp tác giữa hai nước.

Trước Việt Nam, đã có 4 nước thành viên CPTPP (gồm Singapore, Nhật Bản, Chile và New Zealand) hoàn tất thủ tục phê chuẩn nội bộ đối với vấn đề này. Các nước thành viên còn lại cũng đang nỗ lực hoàn tất việc phê chuẩn để Văn kiện có thể chính thức được thực thi từ cuối năm nay.

LỢI ÍCH TỪ VIỆC ANH GIA NHẬP CPTPP

Xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam nói riêng và tất cả các nước thành viên CPTPP nói chung sang Anh được cho là sẽ hưởng lợi đáng kể nhờ cam kết xóa bỏ/cắt giảm thuế quan theo Hiệp định. Trên thực tế, mặc dù Anh đã ký kết và thực thi các FTA song phương với hầu hết các nước thành viên CPTPP (trừ Brunei và Malaysia), trong CPTPP, Anh đưa ra mức mở cửa thị trường tốt hơn so với các FTA hiện có, điều này tạo điều kiện thuận lợi để hàng hóa của các thành viên có thêm con đường ưu tiên để tiếp cận thị trường Anh. Quan trọng hơn, việc Anh gia nhập CPTPP thúc đẩy cơ hội để 12 nước thành viên cùng tham gia vào các chuỗi

cung ứng của nhau, điều này càng đặc biệt có ý nghĩa trong bối cảnh chuỗi cung ứng toàn cầu đang chịu nhiều tổn thương do những biến động khó lường của chiến tranh, thiên tai, đại dịch...

Với Việt Nam, việc Anh gia nhập CPTPP được nhận định sẽ góp phần thúc đẩy hơn nữa hoạt động trao đổi thương mại giữa hai nước nhờ các cam kết thuế có phần ưu đãi hơn so với UKVFTA - hiệp định thương mại tự do song phương mà Việt Nam và Anh đã thực thi từ năm 2021. Cụ thể, Anh cam kết sẽ xóa bỏ 94,4% số dòng thuế cho Việt Nam ngay khi CPTPP có hiệu lực, đồng thời nhiều mặt hàng có lộ trình xóa bỏ thuế quan nhanh hơn đáng kể trong so sánh với UKVFTA. Ngoài ra, một số sản phẩm xuất khẩu chủ lực của Việt Nam như gạo, thủy sản... cũng được hưởng mức thuế quan ưu đãi tốt hơn khi tiếp cận thị trường Anh. Ví dụ, gạo xát hạt dài của Việt Nam sẽ được hưởng hạn ngạch thuế quan với khối lượng tăng dần trong tám năm, tăng từ 3.300 tấn/năm trong năm đầu tiên lên mức 17.500 tấn/năm kể từ năm thứ 8 (tức là từ năm 2030 trở đi) – lượng hạn ngạch này cao gấp đôi so với cam kết mà Anh dành cho các nước CPTPP khác. Ngoài ra, cá ngừ của Việt Nam sẽ được xóa bỏ thuế quan (ngay khi Hiệp định có hiệu lực hoặc sau 7 năm) khi xuất khẩu sang Anh, thay vì chỉ được miễn thuế trong hạn ngạch 11.500 tấn/năm theo cam kết của UKVFTA...

Đáng chú ý, sau khi ký Văn kiện gia nhập CPTPP, Vương quốc Anh đã có văn bản chính thức công nhận Việt Nam là nền kinh tế thị trường vào ngày 16/7/2023. Đây là động thái mang nhiều ý nghĩa với xuất khẩu của Việt Nam. Từ góc độ kỹ thuật, điều này giúp hàng hóa xuất khẩu

Việt Nam nếu bị điều tra chống bán phá giá, chống trợ cấp ở Anh thì sẽ được hưởng các phương pháp tính toán chuẩn mực và công bằng mà không phải là các giá trị thay thế bất lợi như đối với nền kinh tế phi thị trường. Ở tầm nhìn xa hơn, với tính chất là một trong những nền kinh tế phát triển hàng đầu trên thế giới, việc Anh công nhận Việt Nam là nền kinh tế thị trường sẽ là một tiền đề để chúng ta tiếp tục vận động các nước khác (trong đó có Hoa Kỳ) công nhận nền kinh tế thị trường của Việt Nam.

Như vậy, cho đến ngày 16/10/2024, chỉ cần thêm một thành viên CPTPP thông báo hoàn tất thủ tục phê chuẩn thì Văn kiện gia nhập Hiệp định của Anh sẽ có hiệu lực sau 60 ngày đối với các nước đã phê chuẩn (tức ngày 16/12/2024), trong đó có Việt Nam. Để chuẩn bị cho việc triển khai thực thi Hiệp định đối với Vương quốc Anh, Việt Nam trong thời gian tới sẽ tiến hành rà soát, sửa đổi/bổ sung hoặc ban hành mới một số văn bản hướng dẫn thực thi các cam kết của Việt Nam trong CPTPP để áp dụng đối với Vương quốc Anh. ■

Theo quy định, Văn kiện sẽ có hiệu lực theo một trong hai cách sau:

- Sau 60 ngày kể từ khi Anh và tất cả các nước thành viên CPTPP hoàn tất thủ tục phê chuẩn; hoặc
- 60 ngày sau khi Anh và 6 nước CPTPP phê chuẩn Văn kiện gia nhập Hiệp định (trong trường hợp đã qua 15 tháng kể từ ngày Văn kiện được ký kết).